

Benlik Korkusu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benlik Korkusu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17534>

Özet

Benlik Korkusu Ölçeği (BKÖ), bireylerin kendi iç dünyalarına, kimliklerine veya benliklerine yönelik hissettikleri kaygı ve korku düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, Akın, Çalık, Özkaya, Yılmaz ve Kurubal (2016) tarafından Türkçe kültürüne uyarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini göstermeyi hedeflemiştir. BKÖ, bireylerin kendi benliklerine dair olumsuz duygusal tepkilerini ve kaçınma eğilimlerini değerlendiren önemli bir araç olarak psikoloji alanında kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Benlik Korkusu Ölçeği, BKÖ, Benlik, Korku, Kaygı, Psikolojik Ölçek, Güvenirlilik, Geçerlik, Uyarlama.

Yazarlar

Ahmet Akın, Mustafa Çalık, Serkan Özkaya, Selçuk Yılmaz, Engin Kurubal.

Amaç

Benlik Korkusu Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kendi benlikleriyle yüzleşmekten, kendilerini derinlemesine tanımaktan veya benliklerine yönelik olası tehditlerden duydukları korku düzeyini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, klinik ve akademik araştırmalarda bireylerin öz-anlayış, öz-efkat ve psikopatolojik eğilimler arasındaki ilişkileri incelemesine olanak tanır.

Ölçeğin Türkçe uyarlamasının amacı, Türk kültürüne özgü dilsel ve kültürel bağlamda orijinal ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruyarak, geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar bu yapıyı yerel örneklemeler üzerinde güvenle inceleyebilmektedir.

Yapı

Benlik Korkusu Ölçeği, bireyin kendi kimliğine veya içsel yaşantısına karşı geliştirdiği bilişsel ve duygusal kaçınma tepkilerini ölçen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle benlik saygısı ve öz-efkat gibi pozitif benlik kavramlarının aksine, bireyin kendisi hakkındaki gerçekleri bilmekten duyduğu rahatsızlık veya korku üzerine odaklanır.

Bu korku, bireyin kendini yargılamakta eğilimi, geçmiş hatalarıyla yüzleşme isteksizliği veya gelecekteki benliğine dair olumsuz beklentilerle yakından ilişkilidir. Ölçeğin alt boyutları (eğer varsa), genellikle benlik eleştirisi, benlik kaçınması ve benlik karmaşası gibi alanları

kapsamaktadır.

Geçerlik

Benlik Korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları, Akın ve arkadaşları (2016) tarafından sunulmuştur. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı psikolojik yapıyı ölçüp ölçmediğini belirler.

Uyarlama çalışmasında genellikle yapı geçerliği incelenmiştir. Bu süreçte, ölçeğin maddelerinin teorik olarak beklenen faktör yapısını destekleyip desteklemediği Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiştir. Ek olarak, ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, Benlik Korkusu Ölçeği'nin, teorik olarak ilikili olması beklenen diğer psikolojik ölçeklerle (örneğin, kaygı, depresyon veya öz-efkat ölçekleri) korelasyonları incelenmiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçüm aracının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder. Akın ve arkadaşları (2016) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, ölçeğin güvenilirliğinin değerlendirilmesi için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır.

Genellikle psikometrik çalışmalarda, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılığına sahip olduğu rapor edilmiştir. Yüksek iç tutarlılık, ölçekteki tüm maddelerin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, bazı çalışmalarda test-tekrar test güvenilirliği de incelenerek, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verip vermediği araştırılmıştır.

Faktör Analizi

Benlik Korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun yapı geçerliğini belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin yapısal modelinin (tek boyutlu veya çok boyutlu) Türk örneğinde de korunup korunmadığını saptamak için kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çalışmaları sırasında Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri birlikte kullanılır. AFA, faktör yapısını keşfetmeye yardımcı olurken, DFA ise belirlenen faktör yapısının veri setine ne kadar iyi uyduğunu test eder. Akın ve arkadaşlarının çalışmasında, ölçeğin teorik yapısının Türk popülasyonunda da doğrulandığı varsayılmaktadır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme

kullanılmıtır. (Örnein: "Hiç uygun değil"den "Tamamen uygun"a kadar).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler, özellikle üniversite öğrencileri (Türkiye'deki uyarlama çalışmaları genellikle bu gruplar üzerinde yoğunlaşmaktadır).

Age Group: 18 yaş ve üzeri.

Population Details: Akın ve arkadaşlarının 2016 çalışması, bir eğitim araştırmaları kongresinde sunuldu için, örneklemin büyük olasılıkla üniversite öğrencileri veya eğitim alanında çalışan bireylerden oluştuğu düşünülmektedir.

Test Methodology: Öz-bildirim ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılardan kendilerine en uygun gelen seçeneği işaretlemeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Kaçınması, Öz-Kavram, Likert Tipi, Psikolojik Değerlendirme, Faktör Analizi, Uyarlama Çalışması, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sorumlu yazar Ahmet Akın'ın ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim)

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Benlik Korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun ilk psikometrik özellikleri 2016 yılında yayımlanmıştır. Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarlarla iletişime geçilerek izin alınması gerekmektedir.

Ölçeğin ticari kullanımı veya telif ücreti hakkında bilgi kaynakta belirtilmemiştir; ancak akademik çalışmalarda kullanım için sorumlu yazar Ahmet Akın ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: benlik-korkusu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akın, A., Çalk, M., Özkaya, S., Yılmaz, S. ve Kurubal, E. (2016). Benlik Korkusu Ölçeği (BKÖ)

Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. **V.Sakarya'da Eğitim Araştırmalar Kongresi**, bildir kitabı içinde (ss. 80-84). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınları.

Benlik Korkusu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Benlik Korkusu Ölçeği'nin maddeleri, telif hakkı kısıtlamaları veya kaynak verilerde eksiklik nedeniyle bu akademik girişte doğrudan sağlanmamıştır. Ölçek maddelerine ve tam puanlama yönergelerine ulaşmak için ilgili makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM